

Rayat Shikshan Sanstha's,
Shri Sadguru Gangageer Maharaj Science, Gautam Arts and Sanjivani Commerce
College, Kopargaon Dist. A. Nagar - 423601

Accredited with "B++" Grade by NAAC
Affiliated by Savitribai Phule Pune University, Pune
Department of Economics, History, Political science &
Internal Quality Assurance Cell (IQAC)
Organize

National Seminar

On

"India: Yesterday, Today & Tomorrow"

(Date: -09 Feb. 2019)

Speaker: Hon. Dr. Bhaskar Haribhau Jangale
Hon. Dr. Surekha Bhingardive

Principal
S.S.G.M. College
Kopargaon

Principal
S.S.G.M. College
Kopargaon

Patrons

Hon. Sharadchandraji Pawar

President, Rayat Shikshan Sanstha, Satara.

Hon. Dr. Anil Patil

Chairman, Rayat Shikshan Sanstha, Satara.

Hon. Shankarraoji Kolhe

Vice President, Northern Region, Rayat Shikshan Sanstha.

Hon. Ashokraoji Kale

Member, Genral Body, Rayat Shikshan Sanstha.

Prin. Dr. Bhausahab Karale

Secretary, Rayat Shikshan Sanstha, Satara.

Prin. Dr. Vijaysinh Sawant

Joint Secretary, Rayat Shikshan Sanstha, Satara.

Prof. Dr. N.R. Karmalkar

Vice Chancellor, SPPU, Pune.

Advisory Committee

Prof. Dr. Radhika Sheshan : Chairman, BOS, History, SPPU, Pune

Prin. Dr. Bal Kamble : Chairman, BOS, Political Science, SPPU, Pune

Prin. Dr. Manjushri Bobade : Chairman, BOS, Economics, SPPU, Pune

Prof. Dr. Anilkumar Waware : Chairman, BOS Economics, Dnyanesh, Kolhapur

Prof. Dr. K.L. Giramkar : Member, BOS, History, SPPU, Pune

Prof. Dr. Rajendra Raskar : Member, BOS, History, SPPU, Pune

Prof. Kisan Ambade : Member, BOS, History, SPPU, Pune

Prof. Dr. Vikas Kadam : Member, BOS, History, Solapur Uni, Solapur

Prof. Dr. Vilas Awari : Member, BOS, Political Science, SPPU, Pune

Prof. Dr. Girish Rana : Stala Desai College, Amroli, Surat, Gujarat

Prof. Dr. Nalini Waghmare : Head, Dept. of History, TNV, Pune

Prof. Dr. Natha Mokate : Dept. of History, B.D. Kote Mahavidyalaya, Ghansigaon

Prof. Dr. Shinde B.D : Dept. of History, MPASC College, Parvat

Prof. Dr. Vihvanath Pawar : Dept. of History, C.M. Bhalaji College, Satara

Prof. Dr. Shinde S.P : Dept. of History, KJP College, Pandharpur

Prof. Dr. Ramchandra Raval : Ex. President, Marathi Athibharta Parishad.

Special Invitee

Prof. A.G. Thorat

President, Satara Itihas Sanshodhan Mandal, Satara

Dr. V.N. Nalawade

Advisor, Satara Itihas Sanshodhan Mandal, Satara

and

Executive Committee, Satara Itihas Sanshodhan Mandal, Satara

Local Advisory Committee

Dr. A.B. Nikumbh

UC Principal, S.S.G.M. College, Mob.9730227079

Organizing Committee

Prof. R.S. Zarekar

Coordinator (History) Mob.9011695625

Prof. G.S. Vidhate

Co-ordinator (History) Mob. 9225222241

Prof. S.A. Hon

Co-coordinator (Economics) Mob.9226871102

Prof. Dr. M.E. Auti

Co-coordinator (Political Science) Mob.9594935104

Prof. Dr. Balasaheb Waghmode

(Economics) Mob.- 8104215688

Prof. Mahesh Kulkarni

(Political Science) Mob.- 9730032754

Prof. Dr. Yogita Bhilore

(Economics)

Prof. San. Pooja Dhanavate

(Economics)

Prof. Dr. S.P. Kale

(History)

Prof. Subhash Chechre

(History)

To, _____

Book Post

Principal
S.S.G.M. College
Kopargao

Shiksha Press -231010955

Rayat Shikshan Sanstha's

Shri Sadguru Gangageer Maharaj Science, Gautam Arts and Sanjivani Commerce College

Kopargao, Dist. Ahmednagar. 423601 (Maharashtra)

On the Occasion of Celebration of
Centenary Year of

Rayat Shikshan Sanstha, Satara One Day National Level Seminar

Organized by

Department of History, Economics,
Political Science

and

Satara Itihas Sanshodhan Mandal,
Satara.

Saturday, 09th February 2019

on

**INDIA : YESTERDAY, TODAY
AND TOMORROW**

Dear Researchers,

We are glad to inform you that Department of History, Economics and Political Science, S.S.G.M. College, Kopergaon is going to organize One Day National level Seminar on "India : Yesterday, Today And Tomorrow" on Saturday, 09th February 2019. In this Seminar, Teachers, Students and Researchers of Arts, Commerce and Science faculty participate and send their Research Paper and gives their contribution to make a seminar a grand success.

About the Rayat Shikshan Sanstha:

Rayat Shikshan Sanstha, Satara, one of the largest and Best educational Institution in Asia, was established by great Visionary, Padmabhushan Dr. Karmaveer Bhaurao Patil in 1919. From the very beginning the Institute took the initiative in providing Quality education to Down-trodden, Subaltern, needy people who are really from the major bulk of Society.

At present the Sanstha is spread over 14 districts of Maharashtra and Karnataka. It runs 737 branches, 42 Colleges, 438 Secondary and Higher Secondary Schools, 84 Primary and Pre-Primary Schools, 91 Hostels, 08 Asramshuldas, 07 Administrative Offices, 02 Industrial Training Institutes, 01 Rayat Institute of Research and Development. Almost 4,58,044 Students are provided with their Educational needs. Recently 13553 Employees are working in this Institute.

About the College:

Shri Sadguru Gangageer Maharaj Science, Gantam Arts and Sanjivani Commerce College, Kopergaon established in 1965, is Affiliated to Savitribai Phule Pune University, Pune. The College Offers 20 Undergraduate, 11 Post Graduate and 02 Ph.D. Research programmes. Along with this College run 25 Short Term Courses and 03 Career Oriented Courses. The College is also running YCMOU center since 1992. The College is Winner of Best College Award of SPPU in 2007, Rayat Shikshan Sanstha's Rayat Mauli Puraskar, 2007 and Karmaveer Puraskar in 2009-10.

About Kopergaon:

Kopergaon is a tehsil town located on the bank of Godavari river in Ahmednagar district of Maharashtra State. It is located about 15 kilometres from the holy town of Shirdi, famously known as the home of the 19th century Saint Sri Sai Baba. Kopergaon is well connected by railway route and the road transportation.

How to reach Kopergaon

Kopergaon is 100 Km from Ahmednagar and Aurangabad, 90 Km from Nashik and 220 Km from Pune. Participants may reach Kopergaon or Shirdi by train or bus.

Holy Places: Shirdi- 15 Km, Shani Shingnapur- 65 Km, Ellora and Ajanta Caves-120 Km, Samadhi parinar of Chhangdev Maharaj- 20 Km.

About the National Seminar

'Bha' means 'Sparkling glory' and 'Rat' means Involved in. A Country that is involved in Sparkling glory is called Bharat (India). India is one of the major countries of South Asia which has the inheritance of Classical tradition. The country has got history of thousands of years. Many empires originated and progressed into this land and were lost too. The country has offered a great heritage to the world in terms of language, knowledge, Spirituality, Art, Religion, progressive Economy and Literature to the world. A well known American author Mark Twain writes about India, "India is the cradle of the human race, the birthplace of human speech, the mother of history, the grandmother of legend, and the great-grandmother of tradition. Our most valuable and most instructive materials in the history of man are treasured up in India only."

The history of such large, continental, geographically impenetrable country has been diversified. India has glorified traditions of Victories along with bitter defeats too. A country that has different types of barriers including castes, creeds, tribes, religion and culture will be highlighted through this seminar on the basis of its present, past and future place.

Theme of the Seminar

"India : Yesterday, Today and Tomorrow."

Sub themes

1. The role of Government and India's socio-economic changes from Past to present.
2. Role of government and the political and religious conditions occurred in past to present.
3. The place of Art, Literature, Architecture, Philosophy, and Science and its development in India from past to present.
4. Past and present contemporary socialist movements (Peasant, Worker, Feminist, Tribal, Socialist, Communist) and the role of government sponsorship.
5. Introduction of Globalization, privatization and liberalization and its impact on Indian Economy
6. Challenges before India in 21st century
7. Strength and position of India as a World power.
8. Is there any chance of India to be noted as superpower?
9. The changing nature of India's Federal system
10. The contribution of Media in India's progress
11. Regional parties and politics in India
12. The Role of India in Environmental changes
13. India's empowerment in relation to the emergence of World's Superpower and its challenges with special reference the readings of Amartya Sen vs V. Bhagwati
14. Geopolitical changes in India in 20th and 21st Century.
15. Challenges of Indian Economy.
16. Any other relevant subject related to theme.

Call for Papers:

+ Research Paper should based on primary and secondary sources.

+ Use Historical Research method for the writing of Paper. It includes Title of Research paper, Key words, Objectives, Analysis and discussion, Conclusion, References/Bibliography etc.

+ The paper should be type in MS word with Times News Roman with font size of 12 and 1.5 spacing on A4 paper size for English & Knutidev 55, DVBTT Prakash, DVBTT Surekh for Marathi and Hindi

+ Full paper not more than 1500 words (4 to 5 pages) should be submitted as soft copy through email to prof.gsmali@gmail.com,rszarekar@gmail.com, balawaghmode24.3@gmail.com, meghraj75@gmail.com till 15th January 2019.

+ Selected papers will be Published in the UGC approved, Arts and Humanities International E-research Journal 'Research Journey' (Journal No. 40705, with 6.261 Impact factor) ISSN : 2348-7143.

Registration Fees:

+ Teachers with Paper	Rs. 900/-
+ Teacher without paper	Rs. 500/-
+ Research Student	Rs. 700/-
+ Student	Rs. 200/-

Registration fee includes Publication fee, Seminar kit, Presentation certificate, refreshment and Lunch.

Registration fees can be paid in cash /DD/NEFT/RTGS in favour of SSGM Non Salary, Kopergaon

+ Payee's Name : SSGM College, Non Salary, Kopergaon
+ Name of the Bank : Central Bank of India
+ Branch : Kopergaon, A/C : 2164967851
+ IFSC Code- CBI NO 281245 MICR-423016499
+ Note : Papers will not be published without receipt of payment of registration fees

+ Participants are requested to Submit their full paper along with registration fees on 15th January 2019.

+ Acceptance Notification 18th January 2019.

रयत शिक्षण संस्थेचे
श्री सदगुरु गंगागीर महाराज सायन्स, गौतम आर्ट्स अॅण्ड संजीवनी कॉमर्स कॉलेज,
कोपरगाव ४२३६०१
अर्थशास्त्र विभाग
राष्ट्रीय चर्चासत्र
अहवाल
२०१८-१९

अर्थशास्त्र , राज्यशास्त्र आणि इतिहास या तीन विभागांमार्फत रयत शिक्षण संस्था सातारा शताब्दी महोत्सव निमित्त आयोजित एक दिवसीय राष्ट्रीय चर्चासत्र शनिवार दि. ०९ फेब्रुवारी २०१९ रोजी “ भारत : काल, आज आणि उद्या ” या विषयावर महाविद्यालयात संपन्न झाले.

उद्घाटन समारंभ (स. ९.३० ते १०.३०)

अर्थशास्त्र , राज्यशास्त्र आणि इतिहास विभाग आयोजित भारत : काल, आज आणि उद्या या विषयावरील एक दिवसीय राष्ट्रीय चर्चासत्राचा उद्घाटन समारंभ सकाळी ९:३० वा. रयत शिक्षण संस्थेचे माजी प्राचार्य डॉ. व्ही.एन. नलावडे यांच्या प्रमुख उपस्थितीत व महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. ए.वी. निकुंभ यांच्या अध्यक्षतेखाली संपन्न झाला. उद्घाटनप्रसंगी मा.श्री. डॉ. सतीश चतुर्वेदी, डॉ. सुनील कवडे व उपप्राचार्य एन. आर. देवकर, अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा. एस.ए. होन, राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. एंम.ई. औटी व इतिहास विभाग प्रमुख प्रा. आर.एस. झरेकर उपस्थितीत होते. वरील सर्व मान्यवरांच्या हस्ते विद्यापीठ अनुदान आयोगाची मान्यता असलेल्या रिसर्च जर्नी या संशोधन पुस्तकेचे प्रकाशन करण्यात आले. सदर उद्घाटनप्रसंगी प्रमुख पाहुणे म्हणून प्राचार्य डॉ. व्ही.एन. नलावडे व अध्यक्षीय मनोगत महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. ए.वी. निकुंभ साहेब यांनी व्यक्त केले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक, स्वागत व मान्यवरांचा परिचय प्रा. आर.एस. झरेकर यांनी करून दिला तर आभार अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा. एस.ए. होन यांनी मानले आणि सुत्रसंचलन प्रा. प्रकाश सावंत यांनी केले. सदर प्रसंगी राष्ट्रीय चर्चासत्रासाठी इतर महाविद्यालयातून आलेले संशोधक प्राध्यापक, विद्यार्थी, विद्यार्थिनी मोठ्या संख्येने उपस्थितीत होते.

वीजभाषण समारंभ (स. १०.४० ते ११.३०)

अर्थशास्त्र , राज्यशास्त्र आणि इतिहास विभाग आयोजित भारत : काल, आज आणि उद्या या विषयावरील एक दिवसीय राष्ट्रीय चर्चासत्राच्या वीजभाषण समारंभ प्रसंगी प्रमुख पाहुणे म्हणून डॉ. सतीश चतुर्वेदी यांनी भारत : काल, आज आणि उद्या या विषयावर मनोगत व्यक्त केले तर अध्यक्षीय मनोगत डॉ. नलिनी रणखांबे यांनी व्यक्त केले.

Principal
B.S.G.M. College
Kopergaon

प्रथमसत्र - राज्यशास्त्र विभाग (स. ११.३० ते दु. १२.१५)

अर्थशास्त्र , राज्यशास्त्र आणि इतिहास विभाग आयोजित भारत : काल, आज आणि उद्या या विषयावरील एक दिवशीय राष्ट्रीय चर्चासत्राच्या प्रथमसत्राचे प्रमुख पाहुणे म्हणून सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, राज्यशास्त्र अभ्यास मंडळाचे सदस्य व अहमदनगर कॉलेज अहमदनगरचे राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. सुनील कवडे यांनी भारत : काल, आज आणि उद्या राजकीय वाटचाल या विषयावर अभ्यासपूर्ण असे व्याख्यान दिले तर अध्यक्षीय मनोगत डॉ. अरुणजी राख यांनी व्यक्त केले.

द्वितीयसत्र - इतिहास विभाग (दु. १२.३० ते १.१५)

अर्थशास्त्र , राज्यशास्त्र आणि इतिहास विभाग आयोजित भारत : काल, आज आणि उद्या या विषयावरील एक दिवशीय राष्ट्रीय चर्चासत्राच्या द्वितीयसत्राचे प्रमुख पाहुणे म्हणून डॉ. नलिनी वाघमारे यांनी टिळक केसरी: पास्ट, प्रेझेंट आणि फ्युचर परस्पेक्टिव या विषयावर त्यांनी मनोगत व्यक्त केले तर अध्यक्षीय मनोगत डॉ. गीतांजली बोराडे यांनी व्यक्त केले.

तृतीयसत्र - अर्थशास्त्र,राज्यशास्त्र आणि इतिहास शोधनिबंध वाचन (दु. २.१५ ते ३.१५)

अर्थशास्त्र , राज्यशास्त्र आणि इतिहास विभाग आयोजित भारत : काल, आज आणि उद्या या विषयावरील एक दिवशीय राष्ट्रीय चर्चासत्राच्या तृतीय सत्रामध्ये अर्थशास्त्र विषयाच्या प्रा. दिनेश घुगे, प्रा.सौ. सुवर्णा कडलग, प्रा.सौ. ज्योती गायकवाड, डॉ. जी. डी. खरात, प्रा.कु.प्रियांका पाटील, डॉ. एस.आर. जावळे, डॉ. स्वाती शर्मा, डॉ. अर्चना मोडक, डॉ. बी.एम. वाघमोडे, प्रा. रविंद्र मोरे, प्रा. यु. एम. घोडके, डॉ.कु. योगिता भिलोरे, प्रा. दत्तात्रय छत्रे व प्रा. सौ. पूजा धनवटे या संशोधक प्राध्यापकांनी भारत : काल, आज आणि उद्या या विषयाशी संबंधीत विविध विषयावर शोधनिबंध वाचन करून आपली अभ्यासपूर्ण मते मांडली व चर्चा घडून आणली.

चौथेसत्र - अर्थशास्त्र विभाग (दु. ३.१५ ते ४.००)

अर्थशास्त्र , राज्यशास्त्र आणि इतिहास विभाग आयोजित भारत : काल, आज आणि उद्या या विषयावरील एक दिवशीय राष्ट्रीय चर्चासत्राच्या चौथे सत्रामध्ये प्रमुख पाहुणे म्हणून सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे चे बँकिंग फायनान्स व इन्शुरन्स अभ्यास मंडळाचे चेरमन व आर्ट्स आणि कॉमर्स कॉलेज दोंड चे अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. भास्करराव जंगले यांनी जागतिकीकरणानंतर बँकिंग क्षेत्रात झालेले बदल या विषयावर अतिशय मौलिक मनोगत व्यक्त केले तर अध्यक्षीय मनोगत के.जे. सोमय्या कॉलेज,कोपरगाव येथील अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ.सौ. सुरेखा भिंगारदिवे यांनी अतिशय मार्मिक शब्दात मनोगत व्यक्त केले. चौथे सत्राचे प्रास्ताविक, मान्यवरांचे स्वागत व परिचय अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा.एस.ए.होन यांनी करून दिला तर

Principal
S.S.G.M.College
Kopergaon

आभार प्रा.डॉ. बी.एम. वाघमोडे यांनी मानले आणि सूत्रसंचालन प्रा. डॉ. योगिता भिलोरे यांनी केले. या अर्थशास्त्र विषयाच्या राष्ट्रीय चर्चासत्रासाठी एकूण २१ संशोधक प्राध्यापकांनी व ४६ संशोधक विद्यार्थ्यांनी उपस्थितीत राहून नाव नोंदणी करून आपला सहभाग नोंदवला आहे. अर्थशास्त्र विषयाचे एक दिवसीय राष्ट्रीय चर्चासत्र यशस्वीपणे पार पडण्यासाठी अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा.एस.ए.होन, सदस्य - प्रा.डॉ. बी.एम. वाघमोडे, प्रा. डॉ. योगिता भिलोरे व प्रा.सौ. पी.एस. धनवटे यांनी विशेष परिश्रम घेतले.

संशोधन पुस्तिका :

अर्थशास्त्र , राज्यशास्त्र आणि इतिहास विभाग आयोजित भारत : काल, आज आणि उद्या या विषयावरील एक दिवसीय राष्ट्रीय चर्चासत्राच्या निमित्ताने विद्यापीठ अनुदान आयोगाची मान्यता असलेल्या रिसर्च जर्नी या संशोधन पुस्तकेचे प्रकाशन करण्यात आले. हे संशोधन पुस्तक ११५ अ आणि ११५ ब या दोन भागामध्ये विभागले गेले. या चर्चासत्रासाठी एकूण ९४ संशोधक प्राध्यापकांनी आपले संशोधन लेख प्रसिद्ध केले आहेत. त्यामध्ये अर्थशास्त्र विषयाचे एकूण २१ संशोधन लेख आहेत. त्यामध्ये छत्तीसगड राज्यातील डॉ. स्वाती शर्मा व डॉ. अर्चना मोडक या संशोधक प्राध्यापकांच्या २ संशोधन लेखाचा समावेश आहे.

समारोप समारंभ : (दु. ४.०० ते ५.००)

अर्थशास्त्र , राज्यशास्त्र आणि इतिहास विभाग आयोजित भारत : काल, आज आणि उद्या या विषयावरील एक दिवसीय राष्ट्रीय चर्चासत्राचा समारोप समारंभ दु. ०५ वा. इतिहास संशोधन मंडळाचे अध्यक्ष प्रा. ए. जे. थोरात यांच्या प्रमुख उपस्थितीत व महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. ए.बी. निकुंभ यांच्या अध्यक्षतेखाली संपन्न झाला. समारोप समारंभ प्रसंगी मा.श्री. डॉ. सतीश चतुर्वेदी, प्राचार्य डॉ.व्ही.एन. नलावडे , प्रा. व्ही.पी. पवार अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा. एस.ए. होन, राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. एम.ई. औटी व इतिहास विभाग प्रमुख प्रा. आर.एस. झरेकर उपस्थितीत होते. सदर समारोप समारंभ प्रसंगी प्रमुख पाहुणे म्हणून प्रा. ए. जे. थोरात व अध्यक्षीय मनोगत महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. ए.बी. निकुंभ साहेब यांनी व्यक्त केले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक, स्वागत व मान्यवरांचा परिचय राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. एम.ई. औटी यांनी करून दिला तर कार्यक्रमाचे आभार प्रा. जी.एस. विधाते यांनी मानले आणि सुत्रसंचालन प्रा. प्रकाश सावंत यांनी केले. सदर प्रसंगी राष्ट्रीय चर्चासत्रासाठी इतर महाविद्यालयातून आलेले संशोधक प्राध्यापक, विद्यार्थी, विद्यार्थिनी मोठ्या संख्येने उपस्थितीत होते.

Prof. S.A. Hon
Coordinator
Dept. of Economics

Dr. B.M. Waghmode
Co-coordinator
Dept. of Economics

Dr. M.E. Auti
Convener
Dept. of Poli.Science

Dr. A.B. Nikumbh
I/c. Principal
S.S.G.M.College, Kopergaon

Principal
S.S.G.M.College
Kopergaon

प्र. प्राचार्य

डॉ. निकुंभ ए. बी.

एम.एस.सी., पी.एच.डी.

रयत शिक्षण संस्थेचे,

श्री सद्गुरु गंगागीर महाराज सायन्स, गौतम आर्ट्स अँड संजीवनी कॉमर्स कॉलेज,

कोपरगांव, जि. अहमदनगर (महाराष्ट्र)

संस्थापक - पद्मभूषण डॉ. कर्मवीर भाऊराव पाटील, डी.लिट.

• मॅक पुनर्मानांकन दर्जा - 'ब' • सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ 'सर्वोत्कृष्ट महाविद्यालय पुरस्कार' • ISO 9001 - 2008 प्रमाणित

जावक क्र. : समक्ष

दिनांक : ०९/०२/२०१९

प्रति,

मा. डॉ. सुरेखा भिंगारदिवे

के. जे. एस. कला, वणिज्य आणि विज्ञान

महाविद्यालय, कोपरगाव

यांना,

विषय - राष्ट्रीय चर्चासत्राबाबत.....

महोदय,

उपरोक्त विषयानुसार आमच्या महाविद्यालयात अर्थशास्त्र, राज्यशास्त्र आणि इतिहास विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने रयत शिक्षण संस्था शताब्दी महोत्सव निमित्त 'भारत- काल आज आणि उद्या' या विषयावर राष्ट्रीय चर्चासत्र दि. ०९ फेब्रुवारी, २०१९ रोजी आयोजित केले आहे.

सदर चर्चासत्रात आपण सत्र अध्यक्ष म्हणून उपस्थित राहून मार्गदर्शन करावे ही विनंती.

कळावे,

अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख

आपला विश्वासू

प्र. प्राचार्य

एस.एस.जी.एम. कॉलेज कोपरगाव

Principal
S.S.G.M. College,
Kopergaon

"Education Through Self help Is Our Motto" - Karmaveer
Rayat Shikshan Sanstha's

Shri Sadguru Gangageer Maharaj Science, Gautom Arts and Sanjivani Commerce College, Kopergaon,

Dist. Ahmednagar. 423601 (Maharashtra)

On the Occasion of Celebration of Centenary Year of Rayat Shikshan Sanstha, Satara

One Day National Level Seminar

Organized by

Department of Economics, Political Science, History

Saturday, 09th February 2019

on

INDIA : YESTERDAY, TODAY AND TOMORROW

CERTIFICATE

This is Certify that Prof./Dr./Mr./Mrs. भिजादे सरोजिता धरु

of _____

has participated as a Resource Person / Delegate / Chairperson / Participant and Presented a Paper

entitle दादासाहेब नौरोजी: भारतीय स्वतंत्रतापूर्वक शिक्षात्मक उगम

in the National Level Seminar Organized by Department of Economics, Political Science, History on 9th February 2019.

Prof. S.A. Hon

Coordinator &
Head, Dept. of Economics

Dr. B.M. Waghmode

Co-coordinator
Dept. of Economics

Dr. M.E. Auti

Convenor
Dept. of Poli.Science

Principal
S.S.G.M.College
Kopergaon

Dr. A. B. Nikumbh

I/C Principal
S.S.G.M. College, Kopergaon

Rayat Shikshan Sanstha's
Shri Sadguru Gangageer Maharaj Science, Gautam Arts and Sanjivani Commerce
College, Kopargaon, Dist. Ahmednagar. 423601 (Maharashtra)

On the Occasion of Celebration of
Centenary Year of Rayat Shikshan Sanstha, Satara
One Day National Level Seminar

Organized by
Department of History, Economics, Political Science
and
Satara Itihas Sanshodhan Mandal, Satara.

Saturday, 09th February 2019 on

INDIA : YESTERDAY, TODAY AND TOMORROW

Programme Schedule

Inaugural Session 09.30 to 10.30 am	President : Hon. Shri. Shankarraoji Kolhe Saheb Vice President, Rayat Shikshan Sanstha, Satara. Guest of Honor : Dr. V.N. Nalawade Ex. President and Advisor, Satara Itihas Sanshodhan Mandal, Satara. Dr. A.B. Nikumbh I/C Principal, S.S.G.M. College, Kopargaon
10.30 to 10.40 am	Tea Break
Key Note Address 10.40 to 11.30 am Technical Session 11.30 to 12.15 pm	Dr. Santosh Kumar Chaturvedi : INDIA : YESTERDAY, TODAY AND TOMORROW Associate Prof. Mahamati Prannath Mahavidyalay, Mau, UP. Dr. Sunil Kawade : POLITICAL FACTS OF INDIA Associate Prof., Ahmednagar College, Ahmednagar.
Technical Session 12.30 to 1.15 pm	Dr. Nalini Waghmare, TILAK'S KESARI : PAST, PRESENT AND FUTURE PERSPECTIVES Head, Dept. of History, Tilak Maharashtra Vidyapith, Pune
1.15 to 2.15 pm	<i>Lunch Break</i>
2.15 to 3.15 pm	<i>Paper Reading Session</i>
Technical Session 3.15 to 4.00 pm	Dr. Bhaskar Jangle, GLOBALIZATION AND INDIA. Chairman, Banking and Finance, SPPU, Pune
Valedictory Function 4.00 to 5.00 pm	President : Hon. Ashutoshji Kale Saheb Member, General Body, Rayat Shikshan Sanstha, Satara. Member, Mahavidyalay Vikas Samiti Hon. A.J. Thorat, President, Satara Itihas Sanshodhan Mandal, Satara. Dr. A.B. Nikumbh I/C Principal, S.S.G.M. College, Kopargaon

Principal
S.S.G.M. College
Kopargaon

Rayat Shikshan Sansthas
Shri Sadguru Gangageer Maharaj Science, Gautam Arts and Sanjivani Commerce College, Kopergaon, Dist- Ahmednagar (M.S.)

One Day National Level Seminar

Organized by

Department of Economics, Political Science and History
on
INDIA : YESTARDAY, TODAY AND TOMORROW

Participants Attendance List

Saturday 09th February, 2019

Sr. No.	Name of Participant	College/ University Address	Mobile No.	Email ID	Signature
A 1 ✓	Dr. Kharat G. D.	M. G. V. Arts, Commerce college, Yeola	9960369291	gdharat@gmail.com	
A 2 ✓	Prof. Ghodake V. M.	Mahatma phule college, Pimpsoni	9924955631	vghodake@gmail.com	
A 3 ✓	Dr. Kopate Yogita	Saibaba college, Shiradi	9767812055	Yogitakopate@gmail.com	
A 4 ✓	Prof. Mrs. Patil Priyanka	Sadguru G. M. College, Korwad	9689112071	priyankapat@gmail.com	
A 5 ✓	Dr. Jawale S. R.	Dahiwadi college, Dahiwadi	9404402257	shantilaljawale@gmail.com	
A 6 ✓	Prof. Khose Mahendra	K. J. S. College, Kopergaon	9763897672	sudhakhoose@gmail.com	
A 7 ✓	Dr. Ambhore Shiraji	K. J. S. College, Kopergaon	9763897672	—	
A 8 ✓	Dr. Pawar Sachin	R. B. N. B. College, Shrinumpur	922241819	sachinpawar@gmail.com	
A 9 ✓	Dr. Sharma Swati	Dr. Raghobai Govt. Nanin Girl college, Rajpur (Ah)	91179655340	prabhavsharma4@gmail.com	
A 10 ✓	Dr. Modak Archana	Dr. Raghobai Govt. Nanin Girl college, Rajpur	9227929333	archanamodak1933@gmail.com	

Prof. S.A. Hon
Co-ordinator &
Head, Dept. of Economics

Dr. B.M. Waghmode
Co-ordinator
Dept. of Economics

Dr. M.E. Auti
Convenor
Dept. of Poli. Science

I/c. Principal,
S.S.G.M. College, Kopergaon

Principal
S.S.G.M. College
Kopergaon

Rayat Shikshan Sansthas
Shri Sadguru Gangageer Maharaj Science, Gautam Arts and Sanjivani Commerce College, Kopergaon, Dist- Ahmednagar (M.S.)

One Day National Level Seminar

Organized by

Department of Economics, Political Science and History

on

INDIA : YESTERDAY, TODAY AND TOMORROW

Participants Attendance List

Saturday 09th February, 2019

Sr. No.	Name of Participant	College/ University Address	Mobile No.	Email ID	Signature
A 11 ✓	Prof. Chhatre Dattatraya	S.M.B.S.T. College, Sangamner	9302884406	dattachhatre@gmail.com	
A 12 ✓	Prof. Mrs. Gadikwad Jyoti	S.M.B.S.T. College, Sangamner	7038893735	jyotigadikwad@gmail.com	
A 13 ✓	Prof. More Ravindra	S.M.B.S.T. College, Sangamner	9703646756	ramore@gmail.com	
B 14 ✓	Dr. Bhingardive Surekha	K.J.S. College, Kopergaon	442161396	bhingardive.surekha	
B 15 ✓	Prof. Ghuge Dinesh R.	K.J.S. College, Kopergaon	9021614095	dineshghuge@gmail.com	
B 16 ✓	Prof. Mrs. Kadlag Suvarna	S.M.B.S.T. College, Sangamner	7875074093	suvarnakadlag@gmail.com	
B 17 ✓	Prof. Mrs. Swapnali Khandre	S.M.B.S.T. College, Sangamner	9158577235	swapnali.khandre@gmail.com	
* 18	Dr. M.L. Thorpate	S.B.Kul College Kedgaon	9423532378	mgt561978@gmail.com	
19	Dr. B.M. Waghmode	S.S.G.M. College, Kopergaon	948374925	balawaghmode@gmail.com	
20	Dr. Bhilore T.M.	S.S.G.M. College, Kopergaon	9609049235	tm.bhilore@gmail.com	

Prof. S.A. Hon
Co-ordinator &
Head, Dept. of Economics

Dr. B.M. Waghmode
Co-ordinator
Dept. of Economics

Dr. M.L. Auti
Convenor
Dept. of Poli.Science

I/c. Principal,
S.S.G.M.College, Kopergaon

Principal
S.S.G.M.College
Kopergaon

Rayat Shikshan Sansthas
Shri Sadguru Gangageer Maharaj Science, Gautam Arts and Sanjivani Commerce College, Kopergaon, Dist- Ahmednagar (M.S.)

One Day National Level Seminar

Organized by

Department of Economics, Political Science and History

on

INDIA : YESTARDAY, TODAY AND TOMORROW

Participants Attendance List

Saturday 09th February, 2019

Sr. No.	Name of Participant	College/ University Address	Mobile No.	Email ID	Signature
21	Aher Akshay sanjeev	S.S. & M. College, Kopergaon	9637209016	akshajaher2893@gmail.com	Aher
22	Attar Arshifa sultan	S.S. & M. College, Kopergaon	9665896400	Arshifaattar225@gmail.com	Attar
23	Bagul Appasaheb Asaram	S.S. & M. College, Kopergaon	9519362330	apbagul@gmail.com	Bagul
24	Bhagwat Prakash sanjay	S.S. & M. College, Kopergaon	9049471201	bhagwatprakash1011@gmail.com	Bhagwat
25	Bhalerao suvan popat	S.S. & M. College, Kopergaon	932504993	suwanbhalerao2018@gmail.com	Bhalerao
26	Bhware Shrikrishna Bharat	S.S. & M. College, Kopergaon	2273191820	shrikrishnab@gmail.com	Bhware
27	Dalvi sonali subhash	S.S. & M. College, Kopergaon	9545005117	sonalidalvi201709@gmail.com	Dalvi
28	Darade Anita Maruti	S.S. & M. College, Kopergaon	9561609429	AnitaDarade2255@gmail.com	Darade
29	Dhemre Sachin Babasaheb	S.S. & M. College, Kopergaon	9788147613	sachindhemre23099@gmail.com	Dhemre
30	Deshmukh Archana Bhimrao	S.S. & M. College, Kopergaon	9527017419	archanadeshmukh128@gmail.com	Deshmukh

Prof. S.A., Hon
Co-ordinator &
Head, Dept. of Economics

Dr. B.M. Waghmode
Co-coordinator
Dept. of Economics

Dr. M.E. Auti
Convenor
Dept. of Poli. Science

I/c. Principal,
S.S.G.M. College, Kopergaon

Principal
S.S.G.M. College
Kopergaon

Rayat Shikshan Sansthas
Shri Sadguru Gangageer Maharaj Science, Gautam Arts and Sanjivani Commerce College, Kopergaon, Dist- Ahmednagar (M.S.)

One Day National Level Seminar

Organized by

Department of Economics, Political Science and History

on

INDIA : YESTARDAY, TODAY AND TOMORROW

Participants Attendance List

Saturday 09th February, 2019

Sr. No.	Name of Participant	College/ University Address	Mobile No.	Email ID	Signature
✓ 31	Deokar Ajoy Prakash	S.S.G.M. College, Kopergaon	9604471280	ajaydevkare@gmail.com	
✓ 32	Gaike ~~Anshu Ramesh~~ Karen ~~Arnavath~~	S.S.G.M. College, Kopergaon	9803368740	kaveri.gaike304@gmail.com	
✓ 33	Gavhale Rajendra Balasahel	S.S.G.M. College, Kopergaon	9975923956	rajendrakjend@gmail.com	
✓ 34	Gursal Saurabh Gopinath	S.S.G.M. College, Kopergaon	9604968556 820819496	saurabhgursal@gmail.com	
✓ 35	Gadhe Ravi Rajendra	S.S.G.M. College, Kopergaon	8659251420	ravigadhe@gmail.com	
✓ 36	Gaikwad Shekhar Dilip	S.S.G.M. College, Kopergaon	9604968556	shekhar29aikwad@gmail.com	
✓ 37	Inamke Kunal Madhukar	S.S.G.M. College, Kopergaon	9765816561	inamkekunal70@gmail.com	
✓ 38	Jadhav Abhijit Vasant	S.S.G.M. College, Kopergaon	8668571368	abhijit.jadhav964@gmail.com	
✓ 39	Jadhav Shradha Chandrakant	S.S.G.M. College, Kopergaon	7218312375	shradha2017009@gmail.com	
✓ 40	Joshi Sangram Rajendra	S.S.G.M. College, Kopergaon	8329015149	Joshisangram23711997@gmail.com	

Prof. S.A. Hon
Co-ordinator &
Head, Dept. of Economics

Dr. B.M. Waghmode
Co-coordinator
Dept. of Economics

Dr. M.E. Auti
Convener
Dept. of Poli.Science

U.C. Principal,
S.S.G.M.College, Kopergaon

Principal
S.S.G.M.College
Kopergaon

Rayat Shikshan Sansthas
Shri Sadguru Gangageer Maharaj Science, Gautam Arts and Sanjivani Commerce College, Kopergaon, Dist- Ahmednagar (M.S.)

One Day National Level Seminar

Organized by

Department of Economics, Political Science and History
on

INDIA : YESTARDAY, TODAY AND TOMORROW

Participants Attendance List

Saturday 09th February, 2019

Sr. No.	Name of Participant	College/ University Address	Mobile No.	Email ID	Signature
41	Kadam Ganesh Gangadhar	S.S.G.M. College, Kopergaon	9145157302	gkadam2255@gmail	Gadban
42	Khale Ritesh Eknath	S.S.G.M. college, Kopergaon	9689137990	Riteshkhale0218@Gmail.com	Ritesh
43	Kale Siddhant Ajit	S.S.G.M. college, Kopergaon	7887997606	siddhantkale1498@gmail	Kale
44	Khondkrod Akash Ramdas	S.S.G.M. college, Kopergaon	9698570407	akashk201300@Gmail	Khondkrod
45	Mulekar Manoj Ramlal	S.S.G.M. college, Kopergaon	9503261219	manojramulmulekar58@Gmail	Mulekar
46	Malik Kailas Sanjiv	S.S.G.M. college, Kopergaon	9168362462	KailasMalik02@Gmail	Malik
47	Malik Shubham Anantchheb	S.S.G.M. college, Kopergaon	7066254063	shubhammalik011@Gmail	Malik
48	Pathare Saniket Visay	S.S.G.M. college, Kopergaon	9766979471	SaniketPathare0847@Gmail	Pathare
49	Paithankar Rishikesh Dattu	S.S.G.M. college, Kopergaon	9507570136	Musni577@Gmail.com	Paithankar
50	Pote Nikhil Rajendra	S.S.G.M. college, Kopergaon	8975090856	PoteNikhil2407@Gmail	Pote

Prof. S.A. Hon
Co-ordinator &
Head, Dept. of Economics

Dr. B.M. Waghmode
Co-coordinator
Dept. of Economics

Dr. M.E. Auti
Convener
Dept. of Poli.Science

I/c. Principal,
S.S.G.M.College, Kopergaon

Principal
S.S.G.M.College
Kopergaon

Rayat Shikshan Sansthas
Shri Sadguru Gangageer Maharaj Science, Gautam Arts and Sanjivani Commerce College, Kopergaon, Dist- Ahmednagar (M.S.)

One Day National Level Seminar

Organized by

Department of Economics, Political Science and History

on

INDIA : YESTARDAY, TODAY AND TOMORROW

Participants Attendance List

Saturday 09th February, 2019

Sr. No.	Name of Participant	College/ University Address	Mobile No.	Email ID	Signature
✓ 51	Pankade Prashant Bhaskar	S.S.G.M. College, Kopergaon	8446653334	Prashant.Pankade 2434@gmail.com	
✓ 52	Shaikh Asma Riyas	S.S.G.M. College, Kopergaon	7798908759	Sheikh Asma2255	
✓ 53	~~Asif Samir~~ Sachin Ashranya	S.S.G.M. College, Kopergaon	8387435734	aish@gmail.com	
✓ 54	Shaikh Eram Yunus	S.S.G.M. College, Kopergaon	7083515845	Iramshaikh442@gmail.com	
✓ 55	Shinde Komal Dattu	S.S.G.M. College, Kopergaon	7028090059	shindekomal623@gmail.com	
✓ 56	Sumbe Bharat Arjun	S.S.G.M. College, Kopergaon	9637208016	Sumbe Bharat 2000 @gmail.com	
✓ 57	Thorat Vishal Shankar	S.S.G.M. College, Kopergaon	8796105474	VishalThorat201900@gmail.com	
✓ 58	Shinde Dipali Rajendra	S.S.G.M. College, Kopergaon	9049146301	dipalishinde608@gmail.com	
✓ 59	Ugale Sujit Sandip	S.S.G.M. College, Kopergaon	7218965965	sujitugale2@gmail.com	
✓ 60	Ugale Shubham Anasahib	S.S.G.M. College, Kopergaon	8380816672	Sanketfathuraj7@gmail.com	

Prof. S.A. Hon
Co-ordinator &
Head, Dept. of Economics

Dr. B.M. Waghmode
Co-coordinator
Dept. of Economics

Dr. M.E. Auti
Convenor
Dept. of Poli.Science

I/c. Principal,
S.S.G.M.College, Kopergaon

Principal
S.S.G.M.College
Kopergaon

Rayat Shikshan Sansthas
Shri Sadguru Gangageer Maharaj Science, Gautam Arts and Sanjivani Commerce College, Kopargaon, Dist- Ahmednagar (M.S.)

One Day National Level Seminar

Organized by

Department of Economics, Political Science and History

on

INDIA : YESTARDAY, TODAY AND TOMORROW

Participants Attendance List

Saturday 09th February, 2019

Sr. No.	Name of Participant	College/ University Address	Mobile No.	Email ID	Signature
61	Wagh Gaurav Eknath	S.S.G.M. College, Kopargaon	95548703641	gauravwagh841@gmail.com	
62*	Salunke priyanka vilas	SSGM college kopargaon.	7083789906	priyanka.salunke2018@gmail.com	
63*	Sonawane Kalyani. P.	SSGM college kopargaon.	9096336039	SK9096336039@gmail.com	
64	Bansode sagur vijay	K.T.S. College kop.	8806020760	sagurbansode44@gmail.com	
65	Deshmukh Jayashree. R.	K.T.S. College kop	902323023	Jayashree.gadram@gmail.com	
66	Goduge Anjaneshwar. Balasahel	K.B. Deshmukh College, Kop.	9960824803	dbGoduge.2017@gmail.com	

Prof. S.A. Hon
Co-ordinator &
Head, Dept. of Economics

Dr. B.M. Waghmode
Co-coordinator
Dept. of Economics

Dr. M.E. Anti
Convener
Dept. of Poli.Science

I/c. Principal,
S.S.G.M.College, Kopargaon

Principal
S.S.G.M.College
Kopargaon

Impact Factor - 6.261

ISSN - 2348-7143

INTERNATIONAL RESEARCH FELLOWS ASSOCIATION'S
RESEARCH JOURNEY

International E-Research Journal

PEER REFREED & INDEXED JOURNAL

February-2019 Special Issue - 115 (A)

India : Yesterday, Today & Tomorrow
 भारत : काल, आज आणि उद्या

Guest Editor:

Dr. A. B. Nikumbh,

I/C Principal,

S.S.G.M. Science, Gautam arts & Sanjivani Commerce College,
 Kopargaon, Tal. Kopargaon, Dist. Ahmednagar

Executive Editor of the issue:

Prof. R. S. Zarekar

Prof. G. S. Vidhate

Prof. S. A. Hon

Dr. M. E. Auti

Chief Editor:

Dr. Dhanraj Dhnagar (Yeola)

This Journal is indexed in :

- University Grants Commission (UGC)
- Scientific Journal Impact Factor (SJIF)
- Cosmoc Impact Factor (CIF)
- Global Impact Factor (GIF)
- International Impact Factor Services (IIFS)

 Principal
 S.S.G.M.College
 Kopargaon

For Details Visit To : www.researchjourney.net

SWATIDHAN PUBLICATIONS

लोकमत

शोधलेखाच्या अध्ययनातून देश बळकट होईल

अरुण निकुंभ : राष्ट्रीय चर्चासत्राची सांगता

लोकमत न्यूज नेटवर्क

कोपरगाव : राष्ट्रीय एकत्मतेच्या भूल्यांचे जतन करण्यासाठी उपयोगी असलेले शोधलेखाचे अध्ययन करून देशाला बळकट करण्यासाठी योगदान देण्याचे आवाहन प्राचार्य डॉ.अरुण निकुंभ यांनी केले.

श्री सद्गुरु गंगागीर महाराज यांच्या मध्ये इतिहास,राज्यशास्त्र आणि अर्थशास्त्र या तीन विषयांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित एक दिवसीय राष्ट्रीय चर्चासत्राच्या सांगतेप्रसंगी डॉ. निकुंभ बोलत होते. प्रमुख पाहुणे म्हणून सातारा इतिहास संशोधन मंडळे अध्यक्ष प्रा. ए. जे. धोरात उपस्थित होते. त्यांनी प्राचीन, मध्ययुगीन इतिहास लेखन परंपरा सांगून आधुनिक भारतातील सचस्थिती याबत चिंता व्यक्त केली.

वर्तमानकालीन भारतीय सामाजिक,धार्मिक व राजनेतीक परिस्थिती भयानक असून भारतात पुरोगामी विचार भारण्याचा जो प्रयत्न होत आहे. त्यातून आजचा भारत अशांततेकडे,अस्थिरतेकडे वाटचाल करित असल्याची खंत व्यक्त केली.

याप्रसंगी उपप्राचार्य नानासाहेब देवकर, उपप्राचार्य, कला विभागाचे उपप्राचार्य प्रा.आर.एस.झरेकर, प्रा.शिवाजी होन, इलाहाबाद विद्यापीठाचे डॉ.संतोषकुमार चतुर्वेदी, इतिहास संशोधन मंडळाने सल्लागार डॉ.व्ही.एन.नलावडे, डॉ.विश्वनाथ पवार उपस्थित होते. याप्रसंगी प्रा.जयपाल सावंत, विजय पगारे यांनी मनोगत व्यक्त केले. प्रास्ताविक प्रा.डॉ.मैधराज औटी यांनी केले. सूत्रसंचालन प्रा.पी.बी.सावंत यांनी केले.

Ahmednagar Main
Page No. 4 Feb 12, 2019
Powered by: erelego.com

Principal
S.S.G.M.College
Kopergaon